

[Morten Lange.]

ind for, at det er den sociale vækst, de sociale fremskridt, som er hovedmålet, og derfor vil hjælpe os til, at de midler, vi investerer i hjælpen, virkelig bidrager til, at den målsætning, vi har lagt, den også bliver opfyldt. Det er den prøve, jeg mener vi skal underkaste landene, før vi vælger. Alle andre kriterier må underordnes dette, og jeg tror nok, at visse ikke helt heldige tidligere eksperimenter ville være blevet undgået, hvis vi havde gjort det lidt klarere for os selv.

Så kommer man naturligvis til at spørge om rammen, midlerne, disse usle skillinger, som, når vi tæller dem hjemme i vor lille økonomiske andedam, er en frygtelig masse penge, men som, når vi skal fordele dem ud over den store verden og til de milliarder af mennesker, det drejer sig om, bliver overordentlig beskedne beløb. Ja, FN har jo defineret en målsætning, og Danmark har med vanlig beskedenhed sagt noget i retning af, at vi værdsatte denne målsætning, at vi ville stræbe efter at nå den, så godt vi kunne, men vi kunne da ikke love noget. Jeg synes, ministeren i dag skulle være lidt bedre, end vi har været i FN, i retning af at love noget, ved at love, at den nedskæring i stigningstakten, som vi har fået oplysning om skulle gælde helt frem til 1974-75, kan underkastes en ny revision, for vi kan ærlig talt ikke være bekendt som et af verdens rigeste lande at sætte vort ydelsestempo så langsomt i vejret. Vi må kunne gøre det bedre; som det er sagt af en tidligere ordfører: det kan ikke være u-landene, der skal betale for, at den siddende regering ikke rigtig kan holde styr på handelsbalancen.

Jeg tror, det er en vigtig ting, at vi bliver et land, som ligger i spidsen med u-landsbistand. Vi er et af verdens rigeste lande, men vi har altid gode undskyldninger, når vi skal af med penge. Hvem har ikke det? Selv Nordamerikas forenede fristater har i De Forenede Nationer tilladt sig at komme med en lang forklaring om, at de havde så store interne problemer, at de ikke rigtig kunne finde ud af det. Det kan USA ikke være bekendt, og det kan Danmark naturligvis heller ikke være bekendt. Vi har ikke sagt det helt så slet; men vore handlinger er, hvad det angår, ikke alt for gode.

Jeg mener altså, at vi må være indstillet på at sætte stigningstakten i vejret på vore almindelige offentlige bidrag til u-landshjælpen, også mere i vejret, end regeringen har forudset, og jeg anser det for at være vigtigt.

Fra tid til anden har man haft megen diskussion om multilateral eller bilateral bistand, som det hedder med de til denne sag hørende fremmedord. Jeg synes, det er overordentlig vigtigt, at bistanden i verdensmålestok bliver koordineret. Somme tider får man en lille smule tvivl om disse multilaterale organisationers geniale evner til at koordinere alting. Det er meget muligt, at vi skulle stile frem mod en situation, hvor den enkelte støtteforanstaltning i højere grad var bilateral og det var koordineringen, der var multilateral, sådan at de internationale organisationer var de planlæggere, som fandt ud af, hvor der kunne ydes bidrag, mens det snarere var på bilateral basis, den konkrete indsats blev gjort. Jeg tror, det vil give mere smidighed og måske også vil koste lidt mindre i administration.

Jeg skal endelig nævne i denne forbindelse et af de store dyr i den multilaterale problemstilling, nemlig Verdensbanken. Jeg er ikke i tvivl om, at hvis vi skal regne Verdensbanken for en fornuftig måde at kanalisere økonomisk bistand til u-landene på, så må Verdensbankens målsætning være den samme, som gælder for den danske bistand, nemlig at det, man først og fremmest skal sikre sig, er, at investeringerne medfører en social vækst. Min fornemmelse er, at Verdensbanken har haft en tendens i retning af, at den snarere har villet sikre sig en sædvanlig bankgaranti, som man jo bedst får ved en garanteret økonomisk vækst. Jeg tror, at Verdensbanken på det punkt kunne komme frem til en væsentlig bedre politik, og noget sådant må være forudsætningen for, at Danmark i væsentlig grad støtter den.

Det er en overordentlig vanskelig problemstilling at klare vores u-landsbistand. Jeg mener, der er fremskridt at spore i det lovforslag, der er forelagt. Jeg mener, at vi under udvalgsarbejdet måske kan komme nærmere, men jeg mener samtidig, at vi må have det spørgsmål under permanent revision, for opgaverne er af en uoverkommelig størrelse, og vi må stadig væk og gen-